

Nr 254.

Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till kontrollstyrelsen för budgetåret 1948/49, m. m.; given Stockholms slott den 30 april 1948.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 30 april 1948.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, STRÄNG, MOSSBERG, WEIJNE.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler fråga om anslag till kontrollstyrelsen för budgetåret 1948/49 och anför därvid följande.

I årets statsverksproposition ha anslagen under rubriken Kontrollstyrelsen till Avlöningar, Omkostnader, Kontroll å tillverkningsavgifter och Systembolagsrevisionen — bl. a. i avbidan på förslag rörande skärpningar av den indirekta beskattningen — upptagits med allenast beräknade belopp. An-

slagen ha preliminärt uppförts med 715 000 kronor till avlöningar, 71 000 kronor till omkostnader, 390 000 kronor till kontroll å tillverkningsavgifter och 90 000 kronor till systembolagsrevisionen. Jag torde nu få återkomma till dessa anslagsfrågor.

1. **Kontrollstyrelsen: Avlöningar, förslagsanslag.** I riksstaten för budgetåret 1947/48 är förevarande anslag uppfört med 676 000 kronor. Gällande avlöningsstat för styrelsen har följande lydelse.

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 245 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	» 394 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 37 000

Summa kronor 676 000.

I skrivelse den 30 augusti 1947 har *kontrollstyrelsen* gjort framställning rörande styrelsens medelsbehov för budgetåret 1948/49. Styrelsen har därvid till en början meddelat, att ett å övergångsstat uppfört kanslibitråde fr. o. m. den 1 februari 1948 komme att avgå med pension, varigenom beräknades uppkomma en besparing på ordinarieanslaget av omkring 1 300 kronor. För löneklassuppflyttningar till ordinarie tjänstemän beräknades emellertid en uppräknning av anslagsposten med omkring 1 000 kronor bliva erforderlig.

Vidare har styrelsen upprepat sitt tidigare gjorda förslag om inrättande å styrelsens första byrå av en befattning som extra ordinarie förste byråsekreterare i lönegrad Ce 27. Till stöd för detta förslag har styrelsen åberopat vad styrelsen härom anfört i sin statskrivelse den 31 augusti 1946 (se 1947: VII ht s. 71) ävensom det förhållandet att en viss icke obetydlig ökning av arbetsuppgifterna inträtt fr. o. m. innevarande budgetår genom att alla pensionsärenden, avseende den stora personalen vid systembolagen — vilka ärenden hittills beretts och avgjorts av systembolagens pensionsfullmäktige — numera skulle handläggas inom byrån. Styrelsen har förutsatt, att vid inrättande av nämnda förste byråsekreterarbefattning en amanuens tjänst kunde indragas.

Styrelsen har vidare hemställt, att för biträde med arbetet att uträkna pensioner och föra pensionsliggare m. m. en kontorsbiträdesbefattning i lönegrad Ce 8 måtte utbytas mot en kanslibiträdesbefattning i lönegrad Ce 11.

För tillgodoseende av kostnaderna för den reglerade befordringsgången och för löneklassuppflyttningar för icke-ordinarie personal har styrelsen beräknat ett ökat medelsbehov av ca 1 500 kronor.

I en den 1 april 1948 dagtecknad promemoria har *chefen för kontrollstyrelsen* — med hänsyn till skärpningen av de indirekta skatterna vid 1948 års riksdag (se prop. 1948: 5—10 och 215; r. skr. nr 15—17, 26, 50 och 61)

— framlagt förslag med tillägg till tidigare gjorda anslagsäskanden för nästa budgetår.

I fråga om innehållet i propositionerna nr 5—10, som i huvudsakliga delar antagits av riksdagen, må här erinras om att i desamma förordats bl. a. en ökad beskattning av spritdrycker, vin, maldrycker och läskedrycker samt vissa skärpningar i beskattningen av choklad- och konfityrvaror, essenser för beredning av alkoholhaltiga drycker samt kemisk-tekniska preparat ävensom införande av en försäljningsskatt på bl. a. mattor, guld- och silverarbeten, pärlor, grammofoner och grammofonskivor. I proposition nr 215 har vidare föreslagits uttagande av en tillverkningskatt å papp och papper.

I promemorian har chefen för kontrollstyrelsen till en början behandlat den behövlige personalökningen å styrelsens tredje byrå, vilken närmast berördes av styrelsens vidgade beskattningsuppgifter. Å tredje byrån (skattebyrån) handlades ärenden rörande följande skatter, nämligen maldrycksskatt, läskedrycksskatt, margarinaccis, pälsvaruskatt och varuskatt (skatt å choklad- och konfityrvaror samt kemisk-tekniska preparat). För fullgörande av dessa arbetsuppgifter vore byrån från och med den 1 juli 1944 organiserad å fyra avdelningar, nämligen en för beskattningen av maldrycker, läskedrycker och margarin m. m., en för beskattningen av choklad- och konfityrvaror, en för beskattningen av kemisk-tekniska preparat samt en för pälsvarubeskattningen. Byråchefen biträdde i sitt arbete närmast av en förste byråinspektör i lönegraden Ce 29, vilken tillika hade att utöva chefskapet över avdelningen för pälsvarubeskattningen. Såsom chefer för envar av de övriga tre avdelningarna tjänstgjorde förste byråinspektörer i lönegraden Ce 27.

Vad beträffar skattebyråns organisation har i promemorian erinrats om att byråns tjänstemän till övervägande delen erhållit ställning såsom icke-ordinarie, enär arbetsuppgifterna till väsentlig del ansetts hänförliga till krisskatter (se prop. 1944: 243 s. 13). De skatter, som falla eller föreslås skola falla under skattebyråns arbetsområde, vore emellertid — med bortseende från pappersbeskattningen — att betrakta såsom stadigvarande. Det övervägande antalet tjänster på byrån, däri inbegripet byråchefen, borde därför nu uppföras på ordinarie stat. De tjänstemän, som direkt erfordrades för pappersbeskattningen, syntes däremot böra anställas såsom icke-ordinarie.

Chefen för kontrollstyrelsen har framhållit, att arbetsbördan för byråchefen på tredje byrån redan med nuvarande skattegöromål vore omfattande. Genom tillkomsten framförallt av den ur kontrollsynpunkt krävande försäljningsskatten komme byråchefens arbete att bliva än mer betungande. Det vore därför nödvändigt att från byråchefen avlasta vissa arbetsuppgifter. Detta skulle möjliggöras genom viss omläggning av byråns organisation. Med hänsyn till arbetsuppgifternas natur borde byrån organiseras på två avdelningar, vilka var och en borde förestås av en byrådirektör (Ca 31). Arbetsuppgifterna borde fördelas på sådant sätt att å en avdelning

handlades ärenden angående beskattning av maldrycker, läskedrycker, margarin, pälsvoror samt papper samt å den andra ärenden angående varu- och försäljningsskatt. Den förstnämnda avdelningen borde jämväl svara för å byrån förekommande ärenden av allmän natur. Beskattningsarbetet borde, i likhet med vad som är fallet enligt nuvarande organisation, under respektive byrådirektör ledas av tjänstemän med ställning såsom förste byråinspektör. Av dessa borde tre placeras i lönegrad Ca 29 och en (för beskattning av malt- och läskedrycker) i lönegraden Ca 27. I sistnämnda lönegrad borde jämväl den tjänsteman placeras, som i egenskap av förste byråsekreterare närmast skulle förestå avdelningen för allmänna ärenden.

I följande sammanställning har redovisats såväl den nuvarande som den föreslagna personalorganisationen å byrån.

<i>Nuvarande organisation.</i>		<i>Föreslagen organisation.</i>	
	Lönegrad		Lönegrad
1 byråchef	Ce 33	1 byråchef	Ca 33
1 förste byråinspektör	Ce 29	2 byrådirektörer	Ca 31
3 förste byråinspektörer	Ce 27	3 förste byråinspektörer	Ca 29
		2 förste byråinspektörer	Cg 27—Ca 27
3 byråinspektörer	Cg 25—Ce 25	1 förste byråsekreterare	Ca 27
2 byråassistenter	Cg 23—Ce 23	6 byråinspektörer	Cg 25—Ca 25
2 amanuenser	Cf 17—Ce 24	2 byråassistenter	Ca 23
1 tjänsteman	Ce 21	4 amanuenser	Cf 17—Ce 24
1 tjänsteman	Ce 20	1 tjänsteman	Ce 21
1 tjänsteman	Ce 15	1 tjänsteman	Ce 20
1 kontorist	Ce 13	1 tjänsteman	Ce 15
1 kanslibitråde	Ce 11	1 kontorist	Ca 13
11 skriv- och kontorsbiträden	Cf 4—Ca 8	2 kanslibiträden	Ca 11
		1 expeditionsvakt	Cg 9
		17 skriv- och kontorsbiträden	Cf 4—Ca 8
28		45	

Beträffande vad chefen för kontrollstyrelsen i övrigt anfört i fråga om den närmare fördelningen av arbetsuppgifterna mellan byråns olika befattningshavare tillåter jag mig att hänvisa till handlingarna i ärendet.

Till bestridande av kostnaderna för tillfällig personal, övertidsersättningar m. m. å tredje byrån har räknats med ett ökat medelsbehov av ca 5 000 kronor.

Rörande personalorganisationen på första byrån har chefen för kontrollstyrelsen hemställt, att den å byrån placerade befattningen som förste byråinspektör i lönegrad Ce 29 på grund av de krävande göromål, som vore förenade med denna befattning, måtte uppflyttas till byrådirektörstjänst i lönegrad Ca 31. Innehavaren av nämnda förste byråinspektörsbefattning hade sedan år 1946 att föredraga ärenden rörande tjänstetillsättningar, avlöningar m. m. av befattningshavare vid systembolagen ävensom ärenden rörande bolagens fastigheter och inventarieanskaffningar.

I promemorian har vidare föreslagits, att den befattning som förste byråsekreterare i lönegrad Ce 27, om vars inrättande styrelsen framlagt förslag i skrivelsen den 30 augusti 1947 (se s. 2), med hänsyn till de insikter i nykterhetslagstiftningen och de kvalifikationer i övrigt, som måste fordras av befattningshavaren i fråga, måtte placeras i lönegraden Ca 29.

Beträffande personalen å kontrollstyrelsens andra byrå har chefen för kontrollstyrelsen ansett välgående skäl tala för att kamrerarebefattningen i lönegrad Ce 25, som tidigare på grund av skatternas krisartade karaktär varit placerad på extra och fr. o. m. den 1 juli 1944 på extra ordinarie stat, nu överfördes på ordinarie stat. Vidare har föreslagits, att en å samma byrå placerad befattning såsom byråinspektör i lönegraden Ca 25, som varit vakant sedan den 1 januari 1942, finge återbesättas med ordinarie innehavare. Anledningen till vakantsättningen hade varit att de med byråinspektörsbefattningen förenade göromålen ansetts kunna anförtros åt den förste byråinspektör, som vore chef för varubeskattningens preparatavdelning. Sistnämnde befattningshavares arbetsuppgifter å preparatavdelningen hade emellertid under senare år varit så omfattande, att de praktiskt taget helt tagit hans arbetskraft i anspråk, varför han ej hunnit i önskad utsträckning sköta de göromål, som vore förenade med den vakanta byråinspektörstjänsten.

De arbetsuppgifter, som åvilade den för biträde med handläggningen av tekniska ärenden inrättade befattningen såsom byråingenjör i lönegrad Ce 24 å andra byrån, borde enligt chefen för kontrollstyrelsen lämpligen kunna anförtros åt tekniker med lägre utbildning, förslagsvis en ingenjör med placering t. v. i lönegrad Ce 21.

Slutligen har i promemorian räknats med att förstärkningen av personalen på tredje byrån och vid den lokala skattekontrollen (se s. 15) komme att medföra en viss ökning av arbetsuppgifterna även på de till andra byrån hörande registrators- och kassakontoren. Med hänsyn härtill har föreslagits en uppräknig av icke-ordinarieposten med 3 000 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts har chefen för kontrollstyrelsen angivit styrelsens medelsbehov för nästa budgetår under avlöningsanslaget till 890 000 kronor, varav 480 000 kronor belöpte på ordinarieanslaget, 320 000 kronor på icke-ordinarieanslaget och 90 000 kronor på anslaget till rörligt tillägg.

Statens lönenämnd har, efter remiss, den 22 april 1948 avgivit följande utlåtande.

Med hänsyn till den skärpning av de indirekta skatterna, som redan beslutats eller som torde komma att beslutas av 1948 års riksdag, finner statens lönenämnd det tydligt, att viss personalförstärkning bör medgivas beträffande kontrollstyrelsens tredje byrå (skattebyrån). Då de förslag, som härutinnan framlagts av kontrollstyrelsen, jämväl innebära ordinariesättning av större delen av de tjänster, som skulle finnas å byrån enligt det av kontrollstyrelsen uppgjorda organisationsförslaget, vill lönenämnden emellertid framhålla, att frågan om ett användande av den ordinarie anställningsformen för tjänstemännen å byrån givetvis blir beroende av, huruvida huvudparten av

de inom byråns arbetsområde fallande skatterna kunna betraktas såsom varande av permanent karaktär. Skulle så ej anses vara fallet, finner lönenämnden det icke tillrådligt att uppföra befattningar i högre lönelägen på ordinarie stat. Beträffande byråchefstjänsten å byrån, som nu är hänförd till Ce 33, torde dock skäl kunna anföras för att befattningen placeras i Ca 33.

Vad angår de av kontrollstyrelsen föreslagna nya befattningarna å tredje byrån, synes det lönenämnden särskilt tveksamt, huruvida tillräcklig anledning föreligger att — såsom kontrollstyrelsen föreslagit — upptaga två byrådirektörstjänster i 31 lönegraden, vilkas innehavare närmast under byråchefen skulle tjänstgöra som föreståndare för var sin grupp av avdelningar inom byrån. Enligt lönenämndens mening förtjänar det att övervägas, om det ej kan vara tillfyllest att ställa vissa avdelningar under ledning av en byrådirektör, medan övriga avdelningar direkt underställas byråchefen.

Å avdelningen för margarin, päls och papper har upptagits en tjänst som förste byråinspektör i Ca 29. Såsom stöd för en befattning med denna lönegrads placering har bl. a. framhållits, att ansvaret för en väntad beskattning å papper och papp närmast skulle ankomma på ifrågavarande befattningshavare. Om en dylik skatt beslutas, synes det lönenämnden, att en placering i 29 lönegraden av befattningen kan godtagas. För den händelse skatt på papper och papp icke skulle komma till stånd, kan lönenämnden icke finna det motiverat, att befattningen placeras i högre lönegrad än Ce 27. Samtidigt bör, såsom kontrollstyrelsen förutsatt, den i Cg 27 upptagna förste byråinspektörstjänsten utgå.

Enligt det framlagda organisationsförslaget skall envar av avdelningarna för varuskatt och försäljningsskatt inom tredje byrån förestås av en förste byråinspektör i Ca 29. Därest ifrågavarande båda avdelningar skulle komma att sammanföras under gemensam ledning av en befattningshavare med ställning som byrådirektör, anser lönenämnden, att det i varje fall kan sättas i fråga, om föreståndaren för avdelningen för försäljningsskatt bör placeras i högre lönegrad än Ce 27.

Vidkommande första byrån har kontrollstyrelsen hemställt, att en förste byråinspektör i Ce 29, vilken närmast under byråchefen handhar ärenden rörande systembolagens ekonomiska förvaltning, skall placeras som byrådirektör i Ca 31. Med anledning av förevarande förslag må påpekas, att särskilda sakkunniga (1944 års nykterhetskommitté) tillkallats för utredning rörande nykterhetslagstiftningens framtida innehåll och utformning. Såvitt lönenämnden kan finna, står frågan om kontrollstyrelsens arbetsuppgifter beträffande systembolagen i direkt samband med förevarande utredningsuppdrag, varför det synes lönenämnden tveksamt, om den förordade tjänsteförändringen nu bör komma till stånd. Lönenämnden anser, att befattningen under alla förhållanden bör placeras på e. o. stat. Kontrollstyrelsen har vidare begärt inrättande å första byrån av en förste byråsekreterartjänst i Ca 29 för kansligöromål. Därest behov skulle anses föreligga av en dylik tjänsteman, håller lönenämnden före, att befattningen tills vidare bör uppföras i Ce 27.

I övrigt har framställningen icke givit lönenämnden anledning till särskilt uttalande.

Departementschefen. Frågan om uppflyttning av den å kontrollstyrelsens första byrå placerade befattningen som förste byråinspektör i lönegraden Ce 29 till byrådirektör i lönegraden Ca 31 finner jag tills vidare böra anstå. Såsom statens lönenämnd framhållit kunna nämligen ifrågavarande befattningshavares arbetsuppgifter beträffande systembolagen komma att påverkas av de förslag rörande nykterhetslagstiftningen, som nykterhetskom-

mittén kan komma att framlägga. Ej heller kan jag för närvarande tillstyrka utbyte av en kontorsbiträdesbefattning å byrån mot en kanslibiträdesbefattning.

Däremot anser jag de av kontrollstyrelsen nu framförda skälen för inrättande å samma byrå av en förste byråsekreterarebefattning i stället för en amanuens tjänst bärande. Ifrågavarande befattning bör dock ej placeras högre än i lönegraden Ce 27.

De förändringar i personalorganisationen, som föreslagits å styrelsens andra byrå, nämligen ordinariesättande av kamrerarebefattningen, återbesättande av en vakantsatt byråinspektörsbefattning och nedflyttning i lönegrad av en ingenjörsbefattning, synas mig likaledes motiverade, varför jag tillstyrker desammas genomförande. Jag förutsätter därvid, att den nuvarande innehavaren av kamrerarebefattningen utan ansökningsförfarande utnämnes till kamrerare i lönegrad Ca 25. Med anledning härav böra kamrerarebefattningen i lönegrad Ce 25 och den å övergångsstat uppförda befattningen som bokhållare (Ca 21) avföras ur personalförteckningen.

Vad slutligen angår förslaget om personalförstärkning å tredje byrån anser jag mig — under förutsättning av riksdagens bifall till förslaget om uttagande av en pappersskatt — i huvudsak kunna biträda detsamma. De nya uppgifter, kontrollstyrelsen kommer att erhålla bl. a. i samband med försäljningsskatten, torde nämligen nödvändiggöra en personalförstärkning av den storleksordning som föreslagits. Beträffande förslaget om inrättande av två byrådirektörsbefattningar ansluter jag mig dock till lönenämndens uppfattning, att det torde vara till fyllest att vissa avdelningar ställas under ledning av en byrådirektör och övriga direkt ledas av byråchefen. Sistnämnda befattning torde böra ordinariesättas, medan byrådirektörstjänsten torde uppföras å extra ordinarie stat. Den nuvarande befattningen som förste byråinspektör i Ce 29 bör ordinariesättas. Däremot finner jag behovet av högre placering än i 27 lönegraden av övriga förste byråinspektörer icke vara styrkt. Utöver nuvarande 3 förste byråinspektörstjänster (Ce 27) synes böra anställas en extra befattningshavare i denna lönegrad. En av nämnda förste byråinspektörstjänster torde samtidigt överföras till ordinarie stat. Jag tillstyrker även, att en förste byråsekreterarebefattning för handläggning av allmänna ärenden inrättas med placering i Ce 27. De ökade arbetsuppgifterna motivera vidare att ytterligare 4 byråinspektörer i 25 lönegraden anställas utöver nuvarande 3 (2 Ce; 1 Cg). Jag föreslår följande placering av dessa befattningshavare, nämligen 1 Ca, 4 Ce och 2 Cg. I övrigt har jag ingen annan erinran mot förslaget än att den föreslagna ordinariesättningen av 2 byråassistenter och av kontoristtjänsten bör anstå tills vidare.

Vad jag sålunda tillstyrkt innebär för tredje byråns del följande nya tjänstemän, 1 byrådirektör, 1 förste byråinspektör, 1 förste byråsekreterare, 4 byråinspektörer, 2 amanuenser, 1 kanslibitråde, 1 expeditionsvakt och 6 kontorsbiträden.

Under anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän bör hänsyn tagas — förutom till vad nyss förordats — även till kost-

naden av 1 000 kronor för löneklassuppflyttningar och besparingen å anslagsposten av 1 300 kronor genom pensionering av ett kanslibitråde å övergångsstat. Anslagsposten kan beräknas till 327 000 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal bör — under iakttagande av föreslagna nya tjänster, som skulle draga en kostnad av cirka 62 000 kronor för år, utgifter för den reglerade befordringsgången för viss amanuens- och kontorspersonal, löneklassuppflyttningar, tillfällig personal och övertidsersättningar — ökas med 69 000 kronor till 463 000 kronor.

Slutligen bör anslagsposten till rörligt tillägg beräknas till 90 000 kronor.

Vid bifall till de nu föreslagna ändringarna skulle å den för kontrollstyrelsen gällande personalförteckningen *dels* uppföras 1 byråchef (Ca 33), 1 byrådirektör (Ce 31), 1 förste byråinspektör (Ca 29), 1 förste byråinspektör (Ca 27), 2 förste byråsekreterare (Ce 27), 1 byråinspektör (Ca 25), 2 byråinspektörer (Ce 25), 1 kamrerare (Ca 25) och 2 kanslibiträden (Ca 11), *dels ock* avföras 1 byråchef (Ce 33), 1 förste byråinspektör (Ce 29), 1 förste byråinspektör (Ce 27) och 1 kamrerare (Ce 25) ävensom 1 bokhållare (Ca 21) och 1 kanslibitråde (Ca 11) å övergångsstat.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att företaga de ändringar i den för kontrollstyrelsen gällande personalförteckningen som i det föregående angivits;

dels godkänna följande avlöningsstat för kontrollstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	327 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	463 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	90 000
	Summa kronor	880 000;

dels ock till Kontrollstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1948/49 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 880 000.

2. **Kontrollstyrelsen: Omkostnader, förslagsanslag.** Förevarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 71 000 kronor. Den senast fastställda omkostnadsstaten för kontrollstyrelsen har följande lydelse:

Omkostnadsstat.

Utgifter.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	2 700
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	25 000
3. <i>Expenser, förslagsvis</i>	»	39 500
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	4 000

Summa kronor 71 200

Särskilda uppbördsmedel:

Försålda trycksaker och makulatur m. m.	»	200
--	---	-----

Nettoutgift kronor 71 000.

Av posten till *expenser* må enligt av Kungl. Maj:t meddelat beslut tagas i anspråk till bränsle, lyse och vatten *förslagsvis* 1 500 kronor och till övriga *expenser* högst 38 000 kronor.

Chefen för kontrollstyrelsen har i sin promemoria av den 1 april 1948 — under återopande av ökade omkostnader i anledning av den under föregående anslag avhandlade personalförstärkningen å styrelsens tredje byrå ävensom stegrade utgifter för blankettryck och skrivmaterialier m. m. — föreslagit höjning av flertalet i omkostnadsstaten ingående anslagsposter, nämligen posten till sjukvård m. m. med 800 kronor till 3 500 kronor, posten till reseersättningar med 15 000 kronor till 40 000 kronor, posten till *expenser* med 9 700 kronor — varav 200 kronor belöpte på delposten till bränsle, lyse och vatten samt återstoden på delposten till övriga *expenser* — till 49 200 kronor och posten till publikationstryck med 500 kronor till 4 500 kronor.

I skrivelse den 17 april 1948 har *kontrollstyrelsen* vidare begärt 20 200 kronor till nyanskaffning av möbler, kontorsmaskiner o. d. samt 5 800 kronor till utbyggnad av telefonväxel jämte anläggning för interna samtal eller sålunda tillhoppa 26 000 kronor. Såsom motivering härför har anförts den föreslagna utvidgade personalorganisationen. Av nämnda 26 000 kronor erfordrades 3 000 kronor redan för innevarande budgetår och resten för nästa budgetår.

Genom beslut denna dag har Kungl. Maj:t medgivit, att *kontrollstyrelsen* finge överskrida den i styrelsens omkostnadsanslag för innevarande budgetår upptagna delposten till övriga *expenser* med förenämnda 3 000 kronor.

Departementschefen. Med hänsyn till den förut berörda personalförstärkningen å *kontrollstyrelsens* tredje byrå anser jag en höjning av flertalet anslagsposter erforderlig. Styrelsens förslag härutinnan synes mig godtagbart utom beträffande anslagsposten till reseersättningar, där höjningen lämpligen begränsas till 10 000 kronor. Omkostnadsanslaget bör därför för nästa

budgetår uppföras med (3 500 + 35 000 + 49 200 + 23 000 + 4 500 — 200 =) 115 000 kronor.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kontrollstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 115 000.

3. *Kontrollstyrelsen: Kontroll å tillverkningsavgifter, förslagsanslag.* Förvarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 410 000 kronor. Gällande stat för anslaget har följande lydelse:

Stat.

U t g i f t e r:

Avlöningar.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor	350 000
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	172 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	6 200
		<hr/>
	kronor	528 200

Omkostnader.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	800
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	69 000
3. Övriga utgifter: Nyanskaffning och underhåll av kontrollapparater och kontrolleffekter m. m., <i>högst</i>	»	10 000
		<hr/>
	kronor	79 800
		<hr/>
	Summa kronor	608 000

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l:

Kontrollkostnadsbidrag m. m.	kronor	198 000
		<hr/>
	Nettoutgift kronor	410 000.

Genom beslut den 31 oktober 1947 har Kungl. Maj:t förordnat, att av förestående anslagspost till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal å 172 000 kronor icke finge utan Kungl. Maj:ts medgivande tagas i anspråk högre belopp än 168 000 kronor.

I sin skrivelse den 30 augusti 1947 har *kontrollstyrelsen* gjort framställning om medelsanvisning under anslaget för budgetåret 1948/49. Kontrollstyrelsen har därvid ansett sig böra ånyo upptaga frågan om viss arvodesförbättring för brännerikontrollörer och vissa andra kontrolltjänstemän vid brännvins- och maltdryckstillverkningen (jfr 1947: VII ht s. 76 och 80). I sådant hänseende har kontrollstyrelsen — under framhållande av att den

höjning av arvodena, som redan kommit kontrolltjänstemännen till del, enligt styrelsens mening icke kunde anses tillräcklig — föreslagit, att dagarvodena uppräknades för kontrollör med tjänstgöring vid ett bränneri från 16 kronor 50 öre till 17 kronor 50 öre, för kontrollör med tjänstgöring vid flera brännerier från 22 kronor 25 öre till 23 kronor 75 öre, för tillsyningsman vid brännerimagasin från 17 kronor till 18 kronor samt för kontrollombud vid skattepliktigt bryggeri och tillsyningsman vid skattefritt bryggeri från 1 krona 45 öre till 1 krona 50 öre. Det för tillsyningsman vid brännerimagasin regelmässigt gällande minimiarvode per månad borde höjas från 47 kronor till 50 kronor. Det belopp, vartill dylikt minimiarvode högst måtte fastställas, borde emellertid oförändrat utgöra 100 kronor.

Kontrollstyrelsen har även hemställt, att de båda för den lokala kontrollen över varuskatten anställda biträdande överkontrollörerna, vilka för närvarande åtnjöte arvode med högst 9 100 kronor jämte expensersättning av 700 kronor för år, måtte placeras i lönegraden Cg 24 med bibehållande av expensersättningen. Som skäl härför har framhållits, att befattningarna vore av stadigvarande art och att vissa svårigheter visat sig föreligga att med nuvarande anställningsform kunna å dylik befattning behålla väl kvalificerade innehavare av densamma.

Vidare har kontrollstyrelsen föreslagit en uppräkning av icke-ordinarieposten med ca 1 800 kronor till bestridande av kostnaden för vikariatersättningar och löneklassuppflyttningar.

I skrivelse den 3 november 1947 har kontrollstyrelsen hemställt om ändring av gällande förordning rörande tillverkning och beskattning av brännvin och kontrollen däröver av innebörd, att styrelsen ägde medgiva tillverkare vid sulfitbränneri rätt att själv handha tillsynen över bränneriet.

Beträffande den nuvarande kontrollen har styrelsen inledningsvis erinrat om bestämmelserna i förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin samt instruktionen den 15 december 1939 (nr 893) för tjänstemännen vid kontrollen över bland annat nämnda tillverkning och beskattning. Enligt instruktionen skulle en särskild kontrolltjänsteman, benämnd kontrollör, finnas anställd vid varje bränneri. I övrigt har styrelsen anfört följande.

Kontrollörs tjänstgöring består i att övervaka tillverkningen och utlämningen av den vid bränneriet tillverkade spriten till förhindrande av att spriten kommer till användning för otillåtet ändamål. Kontrollör skall utöva sin bevakningstjänst under hela dagen och även avlägga kontrollbesök nattetid i viss omfattning. Det åligger kontrollör att tillse, att byggnader och redskap vid bränneriet äro inrättade enligt därom meddelade föreskrifter, samt att försegla eller låsa redskap, spritrör och vissa spritbehållare ävensom att hålla lokaler, där brännvin förvaras, under lås, så att brännvin icke kan obehörigen åtkommas. En viktig uppgift för kontrollören är att fortlöpande granska sålunda anbragta förseglingar och lås, vilka i en spritfabrik förekomma i betydande antal. Han har vidare att med utgångspunkt från spritens volym eller vikt och styrka uppmäta det tillverkade brännvinet samt noggrant övervaka och bokföra förekommande försänd-

ningar av spriten till partihandelsbolaget och, då så skall ske, denaturera spriten med föreskrivna denatureringsmedel. Kontrollör skall över tillverkningen, denatureringen och utlämningen föra föreskrivna journaler samt av-giva vissa rapporter.

Brännerierna äro för närvarande av två slag, nämligen potatisbrännerier (100 stycken) och sulfitbrännerier (33 stycken). Vid potatisbrännerierna pågår tillverkningen endast en kortare tid av året, vanligen 3—5 månader (brännerikampanjen). Sulfitbrännerierna äro däremot i allmänhet i gång året runt.

Vid bränneri, där brännvin förvaras efter tillverkningens upphörande, anställes tillsyningsman, som har att vaka över brännvinets behöriga förvaring och ha tillsyn över dess utlämning från brännerimagasinet. Anställande av tillsyningsman påkallas jämförelsevis sällan och förekommer i allmänhet blott vid sulfitbränneri. Tillsyningsman erhåller i regel ersättning med 17 kronor för varje förrättning.

Såsom bidrag till kostnaderna för brännerikontrollen ha tillverkarna att erlægga ett belopp av normalt 5 kronor för varje dygn, då tillverkningsrätt varit gällande vid bränneriet. Ersättningen åt tillsyningsman vid brännerimagasin bekostas helt av tillverkarna.

Kontrollstyrelsen har beräknat, att kontrollörernas arvoden för nämnda tillsyn utgjorde sammanlagt 330 000 kronor för år, varav ca 170 000 kronor belöpte på kontrollörerna vid sulfitbrännerierna. Trots dessa relativt dryga kostnader kunde den genom kontrollörerna utövade tillsynen enligt styrelsens mening icke anses så fullständig, att den helt uteslöte alla möjligheter till spritstöder i brännerierna. För att kontrollen skulle fylla sådana anspråk, finge man räkna med kontinuerlig kontrolltjänst dygnet runt. Att utbygga en av statliga funktionärer utövad kontroll i sådan omfattning funne styrelsen uteslutet, särskilt i nuvarande läge, då arbetskraften så mycket som möjligt borde utnyttjas för produktivt arbete. Härtill komme, att redan beträffande den befintliga kontrollpersonalen stora svårigheter på grund av tjänstgöringens karaktär vore för handen att reglera förhållandena beträffande arbetstid, övertidstjänstgöring m. m. på ett tidsenligt och tillfredsställande sätt. Kontrollstyrelsen hade vidare emellanåt fått mottaga klagomål från tillverkarehall över de besvärligheter, som särskilt under nuvarande förhållanden åsamkades dem till följd av skyldigheten att, då så påfordrades, anskaffa kost och bostad åt kontrollör, vilket i varje fall icke låte sig göra för den nu stadgade ersättningen av 3 kronor 50 öre per dag. I detta läge hade kontrollstyrelsen föranletts att överväga att, åtminstone beträffande spritfabriker av mera industribetonad karaktär, på fabrikanterna själva överlåta ansvaret för att icke spriten på tillverknings- och utlämningsstadiet komme på avvägar. Detta skulle gälla framförallt sulfitspritfabrikerna, vilka genomgående tillhörde industriföretag av betydande storleksordning med tillgång till tekniskt utbildad och för ändamålet kvalificerad personal. Beträffande dessa företag torde man enligt styrelsen vara berättigad att antaga, att fabrikanten själv skulle låta sig angeläget vara att söka förhindra oegentligheter vid sprittillverkningen, vilket redan nu låge i hans eget intresse, och att han även skulle äga tillräckliga resurser att

lyckas härmed i minst lika grad som den nuvarande statliga kontrollen. Beträffande potatisbrännerierna hade kontrollstyrelsen icke ansett förhållandena därstädes vara sådana, att ett motsvarande överförande å tillverkaren av kontrollverksamheten vore tillrådligt. Vid samtliga sistnämnda brännerier skulle alltså kontrollör respektive tillsynsman såsom hittills alltså jämt finnas anställd.

Genom sulfitsprittillverkarnas försäljningsorganisation, aktiebolaget Svensk sprit, hade kontrollstyrelsen inhämtat upplysning om tillverkarnas synpunkter på den nu åsyftade omläggningen av kontrollen vid spritfabrikerna. Så gott som alla tillverkare förklarade sig därvid i princip vilja tillstyrka en sådan förändring. Aktiebolaget Svensk sprit hade för egen del anfört, att bolaget helt anslöte sig till den uppfattning, som kommit till synes från de flesta fabrikernas sida, att en förändring av kontrollen i föreslagen riktning skulle innebära en förenkling och ett förbilligande av kontrollen vid sulfitsprittfabrikerna, utan att effektiviteten av kontrollen behöfde bli lidande, samt att bolaget livligt förordade omläggningen. Från vissa spritfabrikers sida hade, anför kontrollstyrelsen vidare, beträffande täckandet av de kontrollkostnader, som med den föreslagna omläggningen skulle åsamkas fabrikerna, ifrågasatts om icke ersättning härför borde beredas fabrikerna. Sådan ersättning hade kontrollstyrelsen ansett böra, såsom hittills skett, inkluderas till skäligt belopp i den till grund för spritcentralens inköpspris liggande kalkylen för spritens tillverkningskostnad. De kontrollkostnader, som på detta sätt skulle täckas, hade förutsatts icke väsentligen skola överskrida vad tillverkaren i sådant hänseende för närvarande ägde tillgodoräkna sig.

Kontrollen vid sulfitbrännerierna har kontrollstyrelsen tänkt sig anordnad på följande sätt.

Enligt nu gällande bestämmelser skall vid bränneri finnas en person, som i egenskap av bränneriföreståndare är ansvarig för att tillverkningen bedrivs i enlighet med föreskrifterna i brännvinstillverkningsförordningen och de bestämmelser, som meddelats med stöd av förordningen. Till bränneriföreståndare ha tillverkarna vid sulfitbrännerierna i allmänhet utsett ingenjörspersonal i överordnad ställning. Vid spritfabrik, där tillverkaren i fortsättningen skulle ansvara för kontrollen, skulle bränneriföreståndaren själv eller genom underlydande för uppdraget lämplig person, som i regel bör intaga förmansställning, ha att fullgöra kontrollgöromålen. Dessa göromål skulle bestå bland annat i försegling eller låsning av vissa delar av tillverkningsredskapen, såsom spritrör, cisterner o. d., hållande av vissa lokaler, där sprit förvaras, under lås, tillsyn över försändning och denaturering av sprit, som utlämnas från spritfabriken, samt förande av vissa anteckningar i journaler och rapporter rörande tillverkningen och utlämningen. Närmare föreskrifter och anvisningar, som kunna erfordras rörande tillsynen över tillverkningen och utlämningen av sprit vid sulfitbrännerierna, skulle kontrollstyrelsen meddela.

Tillverkarens sätt att handhåva övervakandet i sulfitsprittfabrikerna över att oegentligheter icke förekomma beträffande den tillverkade spriten skulle — såsom hittills beträffande kontrollörerna — utövas av överkontrollörerna, vilka med vissa mellantider ha att besöka brännerierna. Vid sina be-

sök skall överkontrollören med uppmärksamhet följa verksamheten vid brännerierna och därvid så fullständigt sätta sig in i förhållandena att han kan bedöma om möjlighet finnes till obehörig åtkomst av tillverkat brännvin. Överkontrollören har att lämna anvisningar till avhjälpande av de brister, som i sådant hänseende kunna förekomma. Vidare skall överkontrollören granska de journaler och andra kontrollhandlingar, som tillverkaren enligt kontrollstyrelsens föreskrifter skall ha att föra, samt i övrigt öva tillsyn över att tillverkaren noggrant iakttagit lämnade föreskrifter. Man torde få räkna med att tillsynen från överkontrollörernas sida liksom från kontrollstyrelsens genom de tjänstemän, i vilkas åligganden sådan inspektionsverksamhet ingår, kan komma att erfordras i något större omfattning än för närvarande är fallet, åtminstone under den första tiden efter den föreslagna omläggningen av kontrollen.

Kontrollstyrelsen har i sin förenämnda skrivelse den 3 november 1947 även föreslagit, att bestämmelserna om tillverkares skyldighet att bidra med 5 kronor för dygn, då tillverkningsrätt varit gällande vid bränneriet, till kostnaderna för brännerikontrollen måtte utgå ur brännvinstillverkningsförordningen. Som motivering härför har styrelsen anfört, att styrelsen sedan länge haft sin uppmärksamhet riktad på att anordningen av detta kontrollkostnadsbidrag icke vore tillfredsställande och att styrelsen hade kommit till den uppfattningen, att det av olika skäl vore mest rationellt, att bidraget helt bortfölle. Då kontrollkostnadsbidraget inräknades i spritpriset, beredde sig tillverkarna ersättning för detsamma hos det statliga monopolbolaget, å vilket denna kostnad sålunda direkt övervältrades. Hela anordningen med kontrollkostnadsbidraget framstode därför som en onödig omgång, vartill komme att kontrollen över erläggandet av dessa bidragsbelopp och redovisningen av desamma krävde visst arbete inom styrelsen. Därest styrelsens nu framlagda förslag om kontrollens överförande å tillverkarna genomfördes, skulle skäl för nämnda slopande så mycket mer föreligga, som staten icke längre hade att bekosta avlöning till brännerikontrollör vid sådana fabriker, där tillverkaren övertagit ansvaret för kontrollen.

Kontrollstyrelsen har beräknat att, därest ifrågavarande förslag om överflyttning av kontrollen över sulfiterbrännerierna till tillverkarna och om kontrollkostnadsbidragets slopande genomfördes, besparingen å arvodesposten skulle utgöra ca 160 000 kronor för år, medan uppbördsposten till kontrollkostnadsbidrag m. m. skulle nedgå med ca 100 000 kronor för år, innebärande en nettobesparing av 60 000 kronor för år. Med hänsyn till att omflyttningen av kontrollen icke skulle ske förrän fr. o. m. den 1 oktober 1948 beräknades nettominskningen å förevarande anslag för nästa budgetår uppgå till endast 40 000 kronor.

Kontrollstyrelsen har även framlagt förslag till ersättningar i form av pension eller engångsbelopp till de kontrollörer som genom omläggningen av kontrollförfarandet förlorade sina anställningar.

Aktiebolaget Vin- & spritcentralen och *1946 års spritutredning* ha, efter remiss, tillstyrkt kontrollstyrelsens förevarande förslag. Spritutredningen

har därvid erinrat om att i Danmark, där brännvinstillverkningen i sin helhet bedreves i storindustriell form, sedan länge icke funnes några vid fabrikerna anställda fasta kontrollörer.

Däremot har *föreningen Sveriges brännerikontrollörer* i två skrifter framfört erinringar mot förslagen av i huvudsak följande innebörd.

Den kontroll över tillverkningen av sulfitsprit, som, därest ifrågavarande förslag genomfördes, skulle åligga tillverkarna, kunde enligt föreningen ej bli lika effektiv som den av kontrollörerna nu utövade. Den tjänsteman hos tillverkaren, som i första hand skulle utöva kontrollen, komme såsom anställd hos tillverkaren att stå i beroendeställning till denne, vilket komme att medföra komplikationer, särskilt i fråga om genomförande av mera kostnadskrävande kontrollåtgärder, som den kontrollerande tjänstemannen kunde komma att föreslå. — Om sprit i någon större omfattning läckte ut i marknaden, kunde detta inverka menligt på det allmänna nykterhetstillståndet. De numera höjda alkoholpriserna ökade risken för sådana läckage. — Föreningen trodde ej, att förslaget skulle innebära någon besparing för statsverket. Tvärtom komme tillverkarna säkerligen att bland omkostnaderna i den priskalkyl, som låge till grund för avtalet mellan aktiebolaget Vin- & spritcentralen och aktiebolaget Svensk sprit om leverans av sulfitsprit, upptaga kostnad för den personal hos tillverkarna som skulle ombesörja ifrågavarande kontroll. — De olägenheter beträffande arbetstid m. m., som vore förenade med det nuvarande systemet, vore ej större än att de med god vilja från såväl kontrollstyrelsens som kontrollörernas sida kunde elimineras. Om den statsfinansiella synpunkten vore avgörande för förslagets genomförande, torde ökade inkomster i stället kunna erhållas genom höjning av kontrollkostnadsbidraget i samband med ändring av beräkningsgrunderna.

I sin promemoria av den 1 april 1948 har *chefen för kontrollstyrelsen* meddelat, att utvidgningen av styrelsens beskattningsverksamhet även vore av beskaffenhet att påverka omfattningen av den lokala skattekontrollen. För närvarande vore inom denna kontroll anställda 7 överkontrollörer och 9 biträdande överkontrollörer. Den nytillkommande försäljningsskatten kunde beräknas medföra en ökning av antalet skattskyldiga med omkring 1 200. För uppehållande av inspektionsverksamheten i erforderlig omfattning hade kontrollstyrelsen beräknat personalbehovet till ytterligare 10 kontrolltjänstemän, vilka tills vidare borde erhålla arvode av högst 9 600 kronor för år jämte expensersättning med 700 kronor för år. Dessa kontrolltjänstemän vore avsedda att tagas i anspråk jämväl för den tillämnade pappersbeskattningen.

Med iakttagande av vad i det föregående i skilda hänseenden föreslagits har kontrollstyrelsen beräknat de olika anslagsposterna i avlöningsstaten till följande belopp:

arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, 335 000 kronor;

avlöningar till övrig icke-ordinarie personal 190 000 kronor;

rörligt tillägg 20 000 kronor.

Bland omkostnadsposterna föreslås på grund av personalökningen posten till sjukvård m. m. höjd med 200 kronor till 1 000 kronor och posten till reseersättningar med 31 000 kronor till 100 000 kronor. Posten till övriga utgifter har uppförts med oförändrat belopp.

Slutligen har uppbördsposten kontrollkostnadsbidrag m. m. med hänsyn till det tidigare anförda nedräknats till 118 000 kronor.

Enligt kontrollstyrelsens förslag skulle sålunda medelsbehovet under förevarande anslag uppgå till 538 000 kronor.

Departementschefen. Kontrollstyrelsen har föreslagit överflyttning av kontrollen över sulfitsprittillverkningen från kontrollörerna respektive tillsyningsmännen till tillverkarna själva och borttagande av det s. k. kontrollkostnadsbidraget. Även om risker kunna vara förknippade med det föreslagna kontrollsystemet, synas vissa fördelar i rationaliseringshänseende kunna uppnås vid ett genomförande av förslaget. Emellertid anser jag lämpligt, att det föreslagna kontrollförfarandet under någon tid i mindre omfattning prövas i praktiken, innan slutlig ställning tages till detsammes genomförande. I anledning härav torde bemyndigande böra inhämtas för Kungl. Maj:t att utan hinder av bestämmelserna i förordningen angående tillverkning och beskattning av brännvin för tillverkningsåret den 1 oktober 1948 — den 30 september 1949 försöksvis genomföra ett ändrat kontrollförfarande vid ett mindre antal sulfitbrännerier av olika storlek i huvudsaklig överensstämmelse med vad kontrollstyrelsen föreslagit. Därest sådant bemyndigande lämnas av riksdagen, synes det lämpligt, att Kungl. Maj:t uppdrager åt kontrollstyrelsen att vidtaga de åtgärder som avses med bemyndigandet. Kontrollstyrelsen bör lämna redogörelse för resultatet av vidtagna åtgärder i så god tid att, därest så befinner lämpligt, fråga om en omläggning av nuvarande kontrollsystem kan underställas 1950 års riksdag.

Med hänsyn till den ståndpunkt jag sålunda intagit bör ej heller nu det s. k. kontrollkostnadsbidraget borttagas. Kontrollstyrelsen bör dock självfallet kunna medgiva de tillverkare, hos vilka det föreslagna kontrollförfarandet försöksvis kommer att tillämpas och vilka sålunda själva komma att helt svara för den löpande kontrollen över tillverkningen, befrielse från nämnda bidrag. Bemyndigande torde lämnas Kungl. Maj:t att utfärda föreskrifter härom.

Förslaget om uppförande på löneplan av de båda befattningarna som biträdande överkontrollör vid den lokala kontrollen över varuskatten finner jag mig kunna tillstyrka. Med hänsyn till vad jag under hand erfarit rörande varaktigheten av dessa befattningar synas desamma — med bibehållande av utgående expensersättning å 700 kronor för år — nu böra placeras i lönegraden Ce 24.

Jag har ej heller något att erinra mot att, på sätt kontrollstyrelsen hemställt, antalet tjänstemän vid den lokala kontrollen utökas med 10. Då anställningsformen med arvode numera tillämpas endast i undantagsfall, finner jag lämpligt, att dessa nya tjänstemän av kontrollstyrelsen inplaceras

i högst lönegraden Cg 24. Härjämte bör efter kontrollstyrelsens beprövande utgå expensersättning med visst av styrelsen bestämt belopp, dock högst 700 kronor.

Kontrollstyrelsens förslag om arvodeshöjning för brännerikontrollörerna m. fl. tjänstemän vid kontrollen över tillverkningen och beskattningen av brännvin och maltdrycker kan jag ej tillstyrka.

Vad kontrollstyrelsen i övrigt yrkat under förevarande anslag har jag funnit mig böra biträda utom vad avser posten till reseersättningar, vilken lämpligen bör uppräknas med 24 000 kronor.

Med hänsyn till vad sålunda anförts synas kontrollstyrelsens anslagsberäkningar böra ändras såtillvida att posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, uppföres med 330 000 kronor, posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med 284 000 kronor, posten till rörligt tillägg med 30 000 kronor, posten till reseersättningar med 93 000 kronor och uppbördsposten till kontrollkostnadsbidrag m. m. med oförändrat belopp, 198 000 kronor.

Anslagets slutsumma skulle sålunda uppgå till 550 000 kronor.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att utan hinder av bestämmelserna i förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin för tillverkningsåret den 1 oktober 1948—den 30 september 1949 försöksvis genomföra ett ändrat kontrollförfarande vid ett mindre antal sulfitbrännerier av olika storlek i huvudsaklig överensstämmelse med vad kontrollstyrelsen föreslagit, och att i samband därmed befria tillverkare från skyldighet att gälda s. k. kontrollkostnadsbidrag;

dels ock till Kontrollstyrelsen: Kontroll å tillverkningsavgifter för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av kronor 550 000.

4. Kontrollstyrelsen: Systembolagsrevisionen, *förslagsanslag*. Förevarande anslag är för innevarande budgetår bestämt till 100 000 kronor. Den för systembolagsrevisionen senast fastställda staten har följande lydelse:

Stat.

Avlöningar.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	kronor	73 000
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	4 000
	kronor	77 000

O m k o s t n a d e r.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	300
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	22 700
	kronor	23 000
		<hr/>
		Summa kronor 100 000.

Genom beslut den 31 oktober 1947 har Kungl. Maj:t förordnat, att av förenämnda anslagspost till avlöningar till icke-ordinarie personal icke finge utan Kungl. Maj:ts medgivande tagas i anspråk högre belopp än 60 000 kronor.

I sin skrivelse den 30 augusti 1947 har *kontrollstyrelsen* räknat med att icke-ordinarieposten under förevarande anslag för nästa budgetår skulle kunna fastställas till 60 000 kronor. Posten till rörligt tillägg har föreslagits höjd till 6 700 kronor. Slutligen har anslaget till reseersättningar — med hänsyn till de numera höjda traktamentsersättningsarna — ökats med 2 300 kronor till 25 000 kronor. Anslagets slutsumma skulle sålunda enligt kontrollstyrelsen för nästkommande budgetår kunna bestämmas till 92 000 kronor.

Departementschefen. Mot kontrollstyrelsens beräkningar under förevarande anslag har jag ej annan erinran än att anslagsposten till reseersättningar ej bör höjas i vidare mån än till ett avrundat belopp av 23 000 kronor. Anslaget bör sålunda uppföras med (60 000 + 6 700 + 300 + 23 000 =) 90 000 kronor.

I detta sammanhang vill jag anmäla att en undersökning för närvarande pågår inom kontrollstyrelsen i syfte att nedbringa antalet systembolagsrevisorer. Jag förutsätter att en dylik minskning genomföres, om möjligheter därtill visa sig föreligga.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna följande stat för anslaget för systembolagsrevisionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Stat.

A v l ö n i n g a r.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	kronor	60 000
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	6 700
	kronor	66 700

O m k o s t n a d e r.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	300
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	23 000
	kronor	23 300
		<hr/>
		Summa kronor 90 000;

dels ock till Kontrollstyrelsen: Systembolagsrevisionen för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av kronor 90 000.

Vad departementschefen sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten samt förordnar, att proposition, av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Per Ihrfelt.
